

Kohtulahendite kogumik

Liidetud kohtuasjad C-38/21, C-47/21 ja C-232/21

VK
versus
BMW Bank GmbH,

F. F.
versus
C. Bank AG

CR jt
versus
Volkswagen Bank GmbH
ja
Audi Bank

(eelotsusetaotlused, mille on esitanud Landgericht Ravensburg (Saksamaa))

Euroopa Kohtu (suurkoda) 21. detsembri 2023. aasta otsus

Eelotsusetaotlus – Tarbijakaitse – Mootorsõiduki liisinguleping ilma väljaostukohustuseta – Direktiiv 2008/48/EÜ – Artikli 2 lõike 2 punkt d – Lepingu objekti väljaostmise kohustuseta liisingulepingu mõiste – Direktiiv 2002/65/EÜ – Artikli 1 lõige 1 ja artikli 2 punkt b – Finantsteenuste lepingu mõiste – Direktiiv 2011/83/EÜ – Artikli 2 punkt 6 ja artikli 3 lõige 1 – Teenuslepingu mõiste – Artikli 2 punkt 7 – Kauglepingu mõiste – Artikli 2 punkt 8 – Väljaspool äriruume sõlmitud lepingu mõiste – Artikli 16 punkt 1 – Taganemisõiguse erand seoses autorenditeenuse osutamisega – Mootorsõiduki ostmiseks sõlmitud krediidileping – Direktiiv 2008/48 – Artikli 10 lõige 2 – Nõuded lepingus sisalduvale kohustuslikule teabele – Teavitamisnõude täitmise eeldus õigusaktides ettenähtud teabe tüüpvormi kasutamise korral – Direktiivi horisontaalse vahetu õigusmõju puudumine – Artikli 14 lõige 1 – Lepingust taganemise õigus – Taganemisõiguse tähtaja kulgema hakkamine ebatäieliku või ebaõige teabe korral – Taganemisõiguse kuritarvitamine – Taganemisõiguse lõppemine – Sõiduki eelneva tagastamise kohustus seotud krediidilepingust taganemise korral

1. *Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48 – Finantsteenuste kaugturustus – Direktiiv 2002/65 – Kohaldamisala – Mootorsõiduki liisinguleping ilma väljaostukohustuseta – Väljajätmine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/65, artikli 1 lõige 1 ja lõike 2 punkt b, ning direktiiv 2008/48, artikli 2 lõike 2 punkt d)*

(vt punktid 131–135 ja 137–151, 156 ning resolutsiooni punkt 1)

2. *Tarbijakaitse – Tarbijalepingud – Direktiiv 2011/83 – Teenusleping – Mõiste – Mootorsõiduki liisinguleping ilma väljaostukohustuseta – Hõlmamine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/83, artikli 2 punkt 6 ja artikli 3 lõige 1)*

(vt punktid 153–156 ning resolutsiooni punkt 1)

3. *Tarbijakaitse – Tarbijalepingud – Direktiiv 2011/83 – Kaugleping – Mõiste – Mootorsõiduki liisinguleping ilma väljaostukohustuseta – Kaugsidevahendi abil sõlmitud leping – Läbirääkimiste etapp, mis toimub kaupleja ja tarbija samaaegsel füüsilisel kohalolekul – Kauplejapoolne tal lasuva teavitamiskohustuse täitmine – Väljajätmine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/83, artikli 2 punkt 7)*

(vt punktid 164–167 ja 170–173 ning resolutsiooni punkt 2)

4. *Tarbijakaitse – Tarbijalepingud – Direktiiv 2011/83 – Väljaspool ärruume sõlmitud leping – Mõiste – Mootorsõiduki liisinguleping ilma väljaostukohustuseta – Kaugsidevahendi abil sõlmitud leping – Tarbija füüsiline kohalviibimine kaupleja niisuguse vahendaja ärruumides, kes tegutseb muus valdkonnas kui kaupleja – Väljajätmine – Tingimused (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/83, artikli 2 punkti 8 alapunkt a)*

(vt punktid 177–183 ning resolutsiooni punkt 3)

5. *Tarbijakaitse – Tarbijalepingud – Direktiiv 2011/83 – Taganemisõigus – Erandid – Autorenditeenuse osutamine nii, et on ette nähtud teenuse osutamise konkreetne kuupäev või ajavahemik – Mootorsõiduki liisinguleping ilma väljaostukohustuseta – Põhiese – Tarbijapoolne sõiduki kasutamine rahasummade eest konkreetsetel täitmisperioodil – Hõlmamine (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/83, artikli 16 punkt l)*

(vt punktid 190–202 ning resolutsiooni punkt 4)

6. *Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48 – Nõuded lepingus sisalduvale kohustuslikule teabele – Taganemisõigus – Liikmesriigi õigusnormid, mis näevad seoses selle õigusega ette teavitamisnõude täitmise seadusjärgse eelduse õigusaktides ette nähtud teabe tüüpvormi kasutamise korral – Lubamatus – Ainult eraõiguslike isikute vahelist kohtuvaidlust lahendava riigisisese kohtu kohustus jätta niisugused õigusnormid üksnes liidu õiguse alusel kohaldamata – Puudumine – Eraõiguslike isikute õigus nõuda sellise kahju hüvitamist, mille on põhjustanud riigisisese õiguse mittevastavus liidu õigusele (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48, artikli 10 lõike 2 punkt p)*

(vt punktid 217, 219, 220, 224–230 ning resolutsiooni punkt 5)

7. *Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48 – Nõuded lepingus sisalduvale kohustuslikule teabele – Taganemisõigus – Kohustus näidata ära päeva kohta tasutava intressi suurus, mida tarbijal tuleb tasuda selle õiguse kasutamise korral – Ulatus*

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48, artikli 10 lõike 2 punkt p ja artikli 14 lõike 3 punkt b)

(vt punktid 233–240 ning resolutsiooni punkt 6)

8. *Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48 – Nõuded lepingus sisalduvale kohustuslikule teabele – Kohustus ametlikult esitada oluline teave kõigi tarbijal kasutada olevate kohtuväliste kaebuste või kahjuhüvitusnõuete menetluste kohta – Ullatus (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48, artikli 10 lõike 2 punkt t)*

(vt punktid 243–246 ning resolutsiooni punkt 7)

9. *Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48 – Nõuded lepingus sisalduvale kohustuslikule teabele – Ennetähtaegse tagasimaksmise korral tasumisele kuuluv hüvitis – Kohustus esitada konkreetsel ja keskmise tarbija jaoks lihtsalt arusaadaval kujul selle hüvitise arvutusviis – Ullatus (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48, artikli 10 lõike 2 punkt r)*

(vt punktid 250–256 ning resolutsiooni punkt 8)

10. *Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48 – Nõuded lepingus sisalduvale kohustuslikule teabele – Tarbija saadud ebaõige või ebatäielik teave – Taganemistähtaja kulgema hakkamise tingimus – Teabe ebatäielikkus või ebaõigsus, mis ei eksita tarbijat tema õiguste ja kohustuste ulatuse osas (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48, artikli 10 lõike 2 ja artikli 14 lõike 1 teise lõigu punkt b)*

(vt punktid 263–267 ning resolutsiooni punkt 9)

11. *Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48 – Nõuded lepingus sisalduvale kohustuslikule teabele – Viivisemäär – Selle määra esitamine konkreetse protsendi kujul koos selle määra kohandamise mehhanismiga – Viiteintressimäär ja selle määra muutmise sageduse äranäitamine muutuva intressimäär jaoks – Ullatus (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48, artikli 10 lõike 2 punkt l)*

(vt punktid 269–272 ning resolutsiooni punkt 10)

12. *Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48 – Taganemisõigus – Selle õiguse lõppemine krediidilepingu täieliku täitmise korral (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48, artikli 14 punkt l)*

(vt punktid 275–279 ja 292 ning resolutsiooni punkt 11)

13. *Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48 – Nõuded lepingus sisalduvale kohustuslikule teabele – Tarbija saadud ebaõige või ebatäielik teave – Teave,*

mis eksitas tarbijat tal olevate õiguste ja kohustuste ulatuse osas – Taganemisõiguse kulgema hakkamise puudumine – Taganemisõiguse kuritarvitamise puudumine

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48, artikli 10 lõige 2 ja artikli 14 lõige 1)

(vt punktid 280–284 ja 289–293 ning resolutsiooni punkt 11)

14. *Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48 – Nõuded lepingus sisalduvale kohustuslikule teabele – Tarbija saadud ebaõige või ebatäielik teave – Teave, mis eksitas tarbijat tal olevate õiguste ja kohustuste ulatuse osas – Taganemisõiguse kulgema hakkamise puudumine – Tarbija kasutatud taganemisõigus – Krediidiandja võimalus tugineda selle õiguse lõppemisele – Puudumine – Tingimused*
(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48, artikli 10 lõige 2 ja artikli 14 lõige 1)

(vt punktid 297–300 ning resolutsiooni punkt 12)

15. *Tarbijakaitse – Tarbijakrediidilepingud – Direktiiv 2008/48 – Taganemisõigus – Kaubatarnelepinguga seotud krediidilepingust taganemise tagajärjed – Liikmesriigi õigusnormid, mis näevad tarbijale ette kohustuse tagastada krediidi abil rahastatud kaup või nõuda krediidiandjalt selle kauba tagasivõtmist – Krediidiandja võimalus selle kauba tagastamisel mitte tagasi maksta tarbija poolt juba tasutud osamakseid – Lubamatus*
(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48, artikli 3 punkt n ja artikli 14 lõige 1)

(vt punktid 303–308 ning resolutsiooni punkt 13)

Kokkuvõte

Kolm seotud kohtuasja paigutuvad mitme niisuguse kohtuvaidluse konteksti, milles olid vastamisi tarbijad ja autode edasimüüjatega seotud finantsasutused ning mis puudutasid tarbija taganemisõiguse kasutamise kehtivust seoses vastavalt mootorsõiduki väljaostukohustuseta liisingulepinguga (kohtuasi C-38/21) ning mitme krediidilepinguga, mis olid mõeldud kasutatud sõiduautode ostu rahastamiseks (kohtuasjad C-47/21 ja C-232/21).

Kohtuasjas C-38/21 suundus VK BMW kaubamärgiga mootorsõidukite edasimüüja äriruumidesse, kus üks selle edasimüüja töötaja, kes tegutses BMW Bank GmbH krediidivahendajana, pakkus talle liisinguautot ning tutvustas erinevaid seda tüüpi lepingu elemente, nagu kestus ja osamaksed. Nii sõlmis VK 2018. aasta novembris kaugsidevahendi abil BMW Bankiga erakasutuseks mõeldud sõiduauto liisingulepingu. Selle lepingu kohaselt, mis oli sõlmitud 24 kuuks ja põhines krediidi saamisel BMW Bankilt, ei olnud VK kohustatud mootorsõidukit pärast lepinguperioodi möödumist välja ostma. VK teatas 25. juunil 2019, et ta soovib liisingulepingust taganeda. VK leidis nimelt, et riigisisises õiguses ette nähtud 14-päevane taganemistähtaeg ei olnud veel kulgema hakanud, kuna teave, mis oleks tulnud nimetatud õiguse järgi talle esitada, oli ebapiisav ja loetamatu.

Kohtuasjades C-47/21 ja C-232/21 oli mitu tarbijat sõlminud krediidilepingud isiklikuks kasutuseks mõeldud kasutatud sõiduautode ostmiseks. Nende lepingute ettevalmistamisel ja sõlmimisel tegutsesid autode edasimüüjad, kellelt sõidukid osteti, C. Bank AG (kohtuasi C-47/21), Volkswagen Bank GmbH ja Audi Banki (kohtuasi C-232/21) krediidivahendajatena. Seejärel taganesid tarbijad sõlmitud krediidilepingutest, esitades sisuliselt tagasinõude kuni

taganemise päevani tasutud osamaksete kohta. Nende sõnul ei olnud riigisisises õiguses ette nähtud 14-päevane taganemistähtaeg veel kulgema hakanud, sest neile ei olnud nõuetekohaselt esitatud taganemisõigust käsitlevat teavet ega muud kohustuslikku teavet.

Suurkojas tehtud otsuses täpsustas Euroopa Kohus mootorsõiduki niisuguse liisingulepingu kontekstis, kus tarbijal puudub väljaostukohustus, tarbijakaitse valdkonna direktiivide 2002/65¹, 2008/48² ja 2011/83³ kohaldamisala ning – viimati nimetatud direktiivi tähenduses – mõistete „teenusleping“, „kaugleping“ ja „väljaspool äriruume sõlmitud leping“ ulatust. Lisaks tegi Euroopa Kohus krediitdilepingute kontekstis otsuse mitme aspekti kohta direktiivi 2008/48 kohaselt krediitandjatel olevas kohustuses anda tarbijatele teavet, mis puudutab muu hulgas taganemisõigust ning selle õiguse kasutamise kohta ebaõige või ebatäieliku teabe esitamise tagajärgi. Lisaks käsitles Euroopa Kohus, ikka samas kontekstis ning sama direktiivi alusel, tarbijal oleva taganemisõiguse kuritarvitavat kasutamist ning selle sama õiguse lõppemist.

Euroopa Kohtu hinnang

Esimesena käsitles Euroopa Kohus tarbija väljaostukohustuseta mootorsõiduki liisingulepingu laadi direktiive 2002/65, 2008/48 ja 2011/83 arvestades.

Mis esiteks puudutab direktiivi 2011/83, siis otsustas Euroopa Kohus, et mootorsõiduki liisinguleping, mida iseloomustab asjaolu, et ei selles lepingus ega seotud lepingus ei ole ette nähtud, et tarbija on kohustatud lepingu lõppedes sõiduki välja ostma, kuulub selle direktiivi kohaldamisalasse kui „teenusleping“ selle direktiivi artikli 2 punkti 6 tähenduses⁴. See mõiste on nimelt defineeritud laialt ja seda tuleb mõista nii, et see hõlmab kõiki lepinguid, mis ei kuulu samas direktiivis sätestatud mõiste „müügileping“ alla⁵. Kõnealusel juhtumil ei kuulu viimati nimetatud mõiste alla liisinguleping, millega kaupleja võtab kohustuse anda mootorsõiduk tarbija kasutusse vastutasuks osamaksete eest, kusjuures puudub sõiduki väljaostukohustus liisingu lõpus, kui lepingus ei ole ette nähtud sõiduki omandiõiguse üleminekut tarbijale. Niisugune liisinguleping ei kuulu ka direktiivi 2011/83 kohaldamisalast välja jäetud lepingute hulka⁶.

Teiseks jõudis Euroopa Kohus järeldusele, et niisugune leping ei kuulu direktiivi 2008/48 kohaldamisalasse. Nimelt, kuigi selline leping kuulub küll mõiste „liisinguleping“ alla direktiivi⁷ tähenduses, on see siiski sõnaselgelt selle direktiivi kohaldamisalast välja jäetud, kuna sellega ei kaasne tarbijale kohustust lepingu lõppemisel lepingu ese välja osta.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiv 2002/65/EÜ, milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturstust ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 90/619/EMÜ ning direktiive 97/7/EÜ ja 98/27/EÜ (EÜT 2002, L 271, lk 16; ELT eriväljaanne 06/04, lk 321).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiiv 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediitdilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT 2008, L 133, lk 66).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT 2011, L 304, lk 64).

⁴ Direktiivi 2011/83 artikli 2 punkti 6 järgi on „teenusleping“ „leping, välja arvatud müügileping, mille kohaselt kaupleja osutab või kohustub osutama tarbijale teenust ning tarbija maksab või kohustub maksma selle hinna“.

⁵ Direktiivi 2011/83 artikli 2 punktis 5 on „müügileping“ määratletud kui „leping, mille kohaselt kaupleja annab tarbijale üle või kohustub andma üle kauba omandiõiguse ning tarbija maksab või võtab kohustuse maksta selle hinna, sealhulgas leping, mille esemeks on nii kaubad kui ka teenused“.

⁶ Nagu on ette nähtud direktiivi 2011/83 artikli 3 lõikes 3.

⁷ Direktiivi 2008/48 artikli 2 lõike 2 punkti d tähenduses.

Kolmandaks, mis puudutab direktiivi 2002/65, siis otsustas Euroopa Kohus samuti, et mootorsõiduki liisinguleping, mida iseloomustab muu hulgas asjaolu, et ei selles lepingus ega seotud lepingus ei ole ette nähtud, et tarbija on kohustatud lepingu lõppedes sõiduki välja ostma, ei kuulu selle direktiivi kohaldamisalasse. Nimelt tuletas Euroopa Kohus meelde, et selle kohaldamisalasse kuulumiseks peab lepingu ese olema muu hulgas pakkuda „finantsteenust“⁸, näiteks krediidi andmise teenust. Ehkki vastab küll tõele, et mootorsõiduki väljaostukohustusega liisingulepingus on olemas nii krediidi kui üüri element, märgib Euroopa Kohus, et selline leping ei eristu põhiosas pikaajalisest autorendilepingust. Kuivõrd seda tüüpi lepingu põhiese on mootorsõiduki üürimine, ei saa seda kvalifitseerida krediidi andmisele suunatud finantsteenuse lepinguks.

Teisena, kontekstis, kus tõlgendamisel oli direktiiv 2011/83 seoses liisingulepinguga, mis puudutab mootorsõiduki liisingulepingut ilma väljaostukohustusega tarbija jaoks, analüüsis Euroopa Kohus esiteks mõisteid „kaugleping“⁹ ja „väljaspool äriruume sõlmitud leping“¹⁰.

Nii täpsustas Euroopa Kohus ühelt poolt, et tarbija ja kaupleja vahel kaugsidevahendi abil sõlmitud teenuslepingut ei saa kvalifitseerida „kauglepinguks“, kui selle sõlmimisele eelnenud läbirääkimiste etapp toimus tarbija ja kaupleja nimel või ülesandel tegutsenud vahendaja üheaegsel füüsilisel kohalolekul, kusjuures viimane andis tarbijale kogu direktiivis 2011/83 ette nähtud teabe¹¹, võimaldades tarbijal esitada talle küsimusi kavandatava lepingu või tehtud pakkumuse kohta, et hajutada kõik kahtlused selle lepingulise suhte ulatuse kohta, mille ta võib-olla kauplejaga sõlmib.

Teiselt poolt leidis Euroopa Kohus, et tarbija ja kaupleja vahel sõlmitud teenuslepingut ei saa kvalifitseerida „väljaspool äriruume sõlmitud lepinguks“, kui selle kaugsidevahendi abil sõlmimisele eelnenud etapis läks tarbija selle lepingu läbirääkimiseks kaupleja nimel või ülesandel, ent ise muus tegevusvaldkonnas tegutseva vahendaja äriruumidesse, välja arvatud juhul, kui on täidetud kaks tingimust. On vaja, et 1) tarbijale – piisavalt informeeritud ning mõistlikult tähelepaneliku ja aruka keskmise tarbijana – oleks olnud vahendaja äriruumidesse suundudes ootuspärane, et viimane teeb talle ärilise pakkumuse teenuslepingu läbirääkimiseks ja selle sõlmimiseks kauplejaga, ning 2) ta võis lihtsasti aru saada, et see vahendaja tegutses nimetatud kaupleja nimel või ülesandel.

Teiseks, käsitledes direktiivi 2011/83 artiklis 16 sätestatud erandeid, mille kohaselt tarbijal ei ole teatavatel asjaoludel taganemisõigust, asus Euroopa Kohus seisukohale, et mootorsõiduki liisinguleping, mis on sõlmitud kaupleja ja tarbija vahel ja kvalifitseeritud teenuse kauglepinguks või väljaspool äriruume sõlmitud lepinguks selle direktiivi tähenduses, kuulub konkreetsel täitmiskuupäeval või -perioodil osutatavat autorenditeenust käsitleva erandi alla¹², sest niisuguse lepingu põhiese on võimaldada tarbijal kasutada sõidukit selles lepingus ette nähtud konkreetse tähtaja jooksul, nii et ta maksab vastutasuks regulaarselt teatavaid rahasummasid. Sellega seoses täpsustas Euroopa Kohus ühelt poolt, et termin „konkreetne“, mida on selles erandis kasutatud,

⁸ Direktiivi 2002/65 artikli 2 punkti b kohaselt kuulub mõiste „finantsteenust“ alla „panga-, krediidi-, kindlustus-, personaalpensioni, investeerimis- või makseteenust“.

⁹ Direktiivi 2011/83 artikli 2 punktis 7 on see mõiste määratletud kui „kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud leping, mis sõlmitakse organiseeritud kaugmüügi- või teenuste osutamise skeemi alusel ilma kaupleja ja tarbija üheaegse füüsilise kohalolekuta, kasutades eranditult kas üht või mitut kaugsidevahendit kuni ja kaasa arvatud ajani, millal leping sõlmitakse“.

¹⁰ Direktiivi 2011/83 artikli 2 punkti 8 kohaselt kuulub selle mõiste alla „kaupleja ja tarbija vaheline leping, mis sõlmitakse kaupleja ja tarbija üheaegsel füüsilisel kohalolekul kohas, mis ei ole kaupleja äriruum“.

¹¹ Täpsemalt direktiivi 2011/83 artikkel 6.

¹² Direktiivi 2011/83 artikli 16 punkt l puudutab erandit seoses „muuks kui eluaseme otstarbel majutuse pakkumisega, kaubatranspordiga, autorendi-, tootlustus- või vaba aja veetmise teenustega, kui lepingus on ette nähtud teenuse osutamise konkreetne kuupäev või ajavahemik“.

võib samuti olla kohaldatav pikaajalistele üürilepingutele, nagu 24-kuune liisinguleping põhikohtuasjas, kui see kestus on piisavalt täpselt lepingus ära toodud. Teiselt poolt rõhutas Euroopa Kohus, et niisuguse liisingulepingu puhul, mis puudutab spetsiaalselt tarbija soovil tema täpsustuste kohaselt soetatud mootorsõidukit, võib kauplejal juhul, kui tunnustatakse tarbija taganemisõiguse olemasolu, tekkida raskusi sõidukile uue kasutuse leidmisel. Nimelt ei pruugi kauplejal eelkõige nende täpsustuste tõttu õnnestuda määrata alates tarbija taganemisõiguse kasutamisest mõistliku aja jooksul sõidukile muud samaväärset kasutust ajavahemikuks, mis vastab algul ette nähtud liisinguajale, ilma et talle tekiks suurt majanduslikku kahju.

Kolmandana märkis Euroopa Kohus direktiivi 2008/48 tõlgendamise kontekstis kõigepealt, et erakasutuseks mõeldud sõiduautode ostuks sõlmitud krediitdilepingud, mis on kõne all kohtuasjades C-47/21 ja C-232/21, kuuluvad direktiivi 2008/48 kohaldamisalasse kui krediitdilepingud¹³.

Seejärel täpsustas Euroopa Kohus, millise ulatusega on kaupleja teavitamiskohustus selle direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate krediitdilepingute korral antava teabe osas¹⁴ ning eelkõige kaupleja teavitamiskohustus osas, mis puudutab taganemisõigust¹⁵. Nii otsustas Euroopa Kohus, et selle kohustusega on vastuolus riigisisised õigusnormid, millega on kehtestatud õiguslik eeldus, et kaupleja on täitnud oma kohustuse teavitada tarbijat tema taganemisõigusest, kui ta viitab lepingus riigisisestele õigusnormidele, milles on sellega seoses omakorda viidatud õigusnormidest tulenevale teabe tüüpvormile, kasutades selles tüüpvormis sisalduvaid tingimusi, mis ei ole direktiivi 2008/48 nõuetega kooskõlas¹⁶. Kui niisuguseid riigisiseseid õigusnorme ei ole võimalik selle direktiiviga kooskõlas tõlgendada, ei ole liikmesriigi kohus, kes lahendab vaidlust, mille pooled on üksnes eraõiguslikud isikud, ainuüksi liidu õiguse alusel kohustatud jätma need õigusnormid kohaldamata, ilma et see piiraks selle kohtu võimalust jätta need kohaldamata oma riigisisese õiguse alusel, ja kui ta seda ei tee, siis selle isiku võimalust, kelle huve on kahjustatud seetõttu, et riigisisene õigus ei ole liidu õigusega kooskõlas, nõuda talle tekitatud kahju hüvitamist.

Viimaseks tegi Euroopa Kohus otsuse taganemisõigusega seotud eri aspektide kohta, nagu need on ette nähtud direktiivis 2008/48¹⁷.

Esiteks täpsustas Euroopa Kohus seda, mis hetkest alates taganemisõiguse tähtaeg kulgema hakkab. Kui tarbijale selle direktiivi alusel esitatud kohustuslik teave¹⁸ on ebatäielik või ebaõige, hakkab direktiiviga 2008/48 ette nähtud 14-päevane taganemistähtaeg kulgema üksnes siis, kui selle teabe ebatäielikkus või ebaõigsus ei mõjuta tarbija suutlikkust hinnata talle sellest direktiivist tulenevate õiguste ja kohustuste ulatust ega tema otsust lepingu sõlmida ega võta sõltuvalt olukorrast temalt võimalust kasutada oma õigusi sisuliselt samadel tingimustel nagu siis, kui teave oleks esitatud täielikult ja täpselt. Nimelt saab ebatäieliku või ebaõige teabe esitamist samastada teabe esitamata jätmisega üksnes tingimusel, et tarbijat eksitatakse seetõttu tema õiguste ja kohustuste osas ning et selle tulemusel sõlmib ta lepingu, mida ta ei oleks sõlminud, kui tal oleks olnud täielik ja sisult õige teave.

¹³ Vastavalt direktiivi 2008/48 artikli 2 lõikele 1.

¹⁴ Nagu on ette nähtud direktiivi 2008/48 artikli 10 lõikes 2.

¹⁵ Direktiivi 2008/48 artikli 10 lõike 2 punktis p on nähtud ette kohustus täpsustada krediitdilepingus taganemisõiguse olemasolu või puudumine ja ajavahemik, mille vältel taganemisõigust saab kasutada, ja muud taganemisõiguse kasutamise tingimused.

¹⁶ Direktiivi 2008/48 artikli 10 lõike 2 punkt p.

¹⁷ Direktiivi 2008/48 artikli 14 lõike 1 järgi võib tarbija krediitdilepingust taganeda neljateistkümneme kalendripäeva jooksul põhjust esitamata.

¹⁸ Vastavalt direktiivi 2008/48 artikli 10 lõikele 2.

Teiseks analüüsis Euroopa Kohus krediidilepingu täieliku täidetuse mõju taganemisõiguse säilimisele. Nii leidis ta, et niisuguse lepingu täielik täitmine toob kaasa selle õiguse lõppemise. Kuivõrd lepingu täitmine kujutab endast lepinguliste kohustuste lõppemise loomulikku mehhanismi, tuleb asuda seisukohale, et tarbija ei saa enam tugineda taganemisõigusele, kui pooled on krediidilepingu täielikult täitnud ja sellest lepingust tulenevad vastastikused kohustused on seetõttu lõppenud.

Kolmandaks, mis puudutab tarbija taganemisõiguse kasutamise küsimust, siis otsustas Euroopa Kohus, et krediidiandja ei saa tulemuslikult tugineda sellele, et tarbija on lepingu sõlmimise ja taganemisõiguse kasutamise vahelisel ajal seda õigust kuritarvitanud, kui krediidilepingus sisalduva teabe ebatäielikkuse või ebaõigsuse korral, vastuolus direktiiviga 2008/48, ei hakanud taganemistähtaeg kulgema seetõttu, et teabe ebatäielikkus või ebaõigsus mõjutas tarbija suutlikkust hinnata talle sellest direktiivist tulenevate õiguste ja kohustuste ulatust ning tema otsust leping sõlmida.

Neljandaks, tehes otsust taganemisõiguse lõppemise kohta, märkis Euroopa Kohus, et direktiiviga 2008/48 on vastuolus, kui krediidiandja võib siis, kui tarbija kasutab tal olevat taganemisõigust kooskõlas selles direktiivis ette nähtud tingimustega¹⁹, tugineda selle õiguse lõppemisele siis, kui vähemalt üks samas direktiivis ette nähtud kohustusliku teabe elemente²⁰ ei sisaldu lepingus või sisaldub seal ebatäielikul või ebaõigel kujul, ilma et seda oleks hiljem nõuetekohaselt teatavaks tehtud, ning seetõttu ei ole taganemistähtaeg kulgema hakanud. Nimelt ei ole direktiivis 2008/48 ette nähtud ühtegi ajalist piirangut tarbijapoolse taganemisõiguse kasutamisele juhul, mis oli siin käsitlemisel. Seega ei saa riigisiseste õigusnormidega niisugust piirangut ette näha.

Viiendaks analüüsis Euroopa Kohus taganemisõiguse tagajärgi. Euroopa Kohus tõdes, et selle õigusega, koostoimes tõhususe põhimõttega, on vastuolus riigisisised õigusnormid, milles on ette nähtud, et kui tarbija taganeb seotud krediidilepingust²¹, peab ta krediidiandjale tagastama krediidi abil rahastatud kauba või nõudma krediidiandjalt selle kauba tagasivõtmist, ilma et see krediidiandja oleks kohustatud samal ajal tagasi maksma krediidi osamaksed, mille tarbija on juba tasunud. Kui liikmesriigi kohtu tehtud kontrollimistest ei tulene teisiti, siis muudavad taganemisõiguse kasutamise praktikas võimatuks või ülemäära raskeks riigisisised menetluseeskirjad, mis kohustavad lepingust taganevat krediidisaaajat tagastama krediidiandjale krediidi abil rahastatud kauba või nõudma krediidiandjalt selle tagasivõtmist, ilma et see krediidiandja oleks kohustatud samal ajal tagasi maksma krediidi osamaksed, mis on juba tasutud.

¹⁹ Nagu on ette nähtud direktiivi 2008/48 artikli 14 lõikes 1.

²⁰ Nagu on ette nähtud direktiivi 2008/48 artikli 10 lõikes 2.

²¹ Direktiivi 2008/48 artikli 3 punkti n tähenduses.